

THE GUARDIAN

“Düşmanca niyetleri bulunan devletler, amaçlarını daha da ileri taşımak için küreselleşmenin merkezinde yer alan bağlantısallıktan yararlanabilirler. [...] Söz konusu riskler derin ve egemenliğimize karşı kökten bir tehdidi temsil ediyor.”

Alex Younger, MI6 Başkanı, Aralık 2016

“İç tehditlerle ilgili uyarıda bulunmak MI6'nın işi değil. Bu oldukça garip bir konuşma. Bu, birbirlerinin hedeflerine karşı atış yapan istihbarat servislerinin bir bölümü mü? Yoksa Theresa May hükümetine mi doğrultulmuştu? Bize söylemediği bir şey mi biliyor?”

Kıdemli istihbarat analisti, Nisan 2017

Haziran 2013'te, Sophie adındaki Amerikalı bir yüksek lisans öğrencisi, daha önce staj yaptığı bir firmanın patronunu aradığında Londra'dan geçiyordu. SCL Elections şirketi, daha sonra ismini Cambridge Analytica olarak değiştirecek olan gizemli bir serbest yatırım fonu milyarderi Rober Mercer tarafından satın alınmış ve hem Trump hem de Brexit kampanyalarında rol oynayan veri analiz firması olarak kötü bir şöhret elde etmişti. Fakat bu daha bir başlangıçtı. 2013 yılında Londra hala olimpiyatların yorgunluğunu yaşıyordu. Britanya henüz Brexit'i yaşamamıştı ve dünya henüz değişmemişti.

Kendisine Paul diyeceğim eski bir Cambridge Analytica çalışanı, “Bu, dünyaya Trump'ı veren karanlık ve distopik bir veri şirketi olmadan önceydi,” diyor bana. “Bizim hala bir psikolojik savaş şirketi olduğumuz zamanlar.”

Gerçekten de böyle mi adlandırıyordunuz, diye sordum ona. Psikolojik savaş? “Aynen öyle. Psi-oplar. **Psikolojik operasyonlar** – yani **kitlelerin duygu değişimini etkilemek için askeriyenin kullandıklarıyla aynı yöntemler**. Onlar buna ‘kalpleri ve zihinleri’ kazanmak diyorlardı. Biz ise bunu (aynı çok da fazla kuralı olmayan) gelişen ülkelerde olduğu gibi seçimleri kazanmak için yapıyoruz.”

Neden herhangi biri bir psikolojik savaş firmasında staj yapmak istesin, diye sordum ona. Bana deliymişim gibi baktı. “Bu MI6'ya çalışmak gibiydi. Gerçekte ise sadece MI6 tarafından kiralaniyordunuz. Eski bir Etonlu ile çalışmak çok şatafatlı, çok İngiliz'di ve gerçekten havalı bir şeyler yapmak durumundaydınız. Mesela dünyanın her yanına uçmak gibi. Kenya veya Gana veya benzeri ülkelerin başkanlarıyla çalışıyordunuz. Bu, batıdaki gibi bir seçim kampanyası değil. Her türden deli saçması işi yapmak zorundasınız.”

2013 Haziran ayındaki o gün, Sophie SCL'nin icra başkanı Alexander Nix'le buluştu ve ona bir fikir verdi. “Dedi ki, ‘Gerçekten veri işine girmelisin.’ Bunu gerçekten Alexander'ın kafasına soktu. Ve babasının aracılığıyla tanıdığı birine ait bir firmayla görüşmesini önerdi.”

Babası kim?

“Eric Schmidt.”

Eric Schmidt – Google Yönetim Kurulu Başkanı mı?

“Evet. Ve Alexander'a Palantir adındaki şirketle görüşmesini önerdi.”

Cambridge Analytica çalışanlarıyla aylardır konuşuyorum ve düzinelerce tüyler ürpertici hikayeler duydum fakat bu seferki daha da şoke ediciydi. İzlenme ile ilgili endişe taşıyan kişiler için Palantir neredeyse bir anahtar kelime. Söz konusu veri madenciliği firmasının, GCHQ ve NSA da dahil olmak

üzere dünyanın her yanındaki hükümetlerle sözleşmeleri bulunmakta. Sahibi ise eBay ve PayPal'ın milyarder eş kurucusu ve Silikon Vadisi'nde Trump'ı destelediğini söyleyen ilk kişi olan Peter Thiel'dir.

Bazı bakımlardan Eric Schmidt'in kızının Palantir'in tanıtımını yaparken ortaya çıkması, araştırdığım en tuhaf hikayedeki bir başka tuhaf ayrıntı.

Tuhaf ama etkileyici bir ayrıntı. Çünkü Cambridge Analytica'ninkinin neden günümüzün en sarsıcı hikayelerinden biri olduğunu açıklıyor. Sophie Schmidt, halihazırda Silikon Vadisi'nin bir başka mega firması Uber için çalışıyor. Ve net olan bir şey varsa, o da Silikon Vadisi'nin – Google ve Facebook'un ve birkaç diğer firmanın – halihazırda şahit olduğumuz küresel tektonik değişimin merkezinde olduklarıdır.

Bu durum ayrıca Britanya'daki politik tartışmada kritik ve açık bir boşluğu açığa çıkarmaktadır. Çünkü Amerika'da olan şeyle Britanya'da olan şey birbirine bağlıdır. Brexit ve Trump birbirine bağlıdır. Trump yönetiminin Rusya ile bağları ve Britanya birbirine bağlıdır. Cambridge Analytica ise tüm bu ilişkileri faal halde görebileceğimiz odak noktasını oluşturuyor; bu durum ayrıca bizler bir genel seçime doğru savrulurken odanın içindeki fili açığa çıkarmakta: Britanya geleceğini Trump tarafından – radikal ve endişe verici bir biçimde – yeniden şekillendirilen bir Amerika'ya bağlıyor.

Bu hikâyenin üç ayağı bulunuyor. Bunlar otoriter bir izleme halinin kurumlarının Birleşik Devletler'de nasıl yaratıldığı, Britanya demokrasisinin Amerikalı bir milyarderin gizli ve uzun vadeli işbirliği planıyla nasıl devrilmeye çalışıldığı ve milyarderlerin verilerimiz aracılığıyla gerçekleştirdikleri büyük güç mücadelesinin nasıl tam ortasında bulunduğumuzdur ki bunlar sessizce toplanan, işlenen ve saklanan verilerdir. Her kim bu verilere sahip olursa, geleceğe de sahip olur.

Mercer, parlak bir bilgisayar bilimcisi, erken dönem yapay zekanın öncüsü ve (%78,1'lik yıllık getiriyle yerçekimine meydan okuyan) gezegen üzerindeki en başarılı serbest yatırım fonlarından birinin müşterek sahibidir. Ayrıca gördüğüm kadarıyla Nigel Farage ile yakın arkadaştır. Leave. EU'nun iletişim direktörü Andy Wigmore bana onun şirketi Cambridge Analytica'yı Ayrılış kampanyasına "yardım" etmek için yöneten kişi olduğunu söyledi.

"Bu politik danışmanlık değil," diyor David. "Bunun normal bir şirket olmadığını anlamak durumundasınız. Bu, bir milyarderin kendi deneysel bilim laboratuvarını kurmak, neyin işe yaradığını test etmek ve bir seçimi etkileyebilecek küçük ayrıntıları bulmak için büyük miktarlarda para harcadığı ürünüdür. Robert Mercer, bir dizi pilot – kontrollü denemelerde bulunmadan bu firmaya yatırım yapmadı. Dünyadaki en akıllı bilgisayar bilimcilerinden biriyle karşı karşıyayız. 15 milyon Dolar'ı bir saçmalığa yatırmayacaktır."

New York Üniversitesi'nde bir felsefe doçenti olan Tamsin Shaw, konuyu anlamamda bana yardımcı oluyor. Kendisi ABD ordusunun işkencede kullanılmak üzere psikolojik araştırmaları fonlamasını ve kullanmasını araştırmıştır. "Bu bilimin duyguları manipüle etmedeki kapasitesi iyi belirlenmiştir. Bu, küresel plütokrasi tarafından kullanılan askeri fonlu bir teknoloji ve seçimleri insanların göremeyecekleri hatta kendilerine neyin olduğunu anlayamayacakları şekillerde etkilemek için kullanılmakta," diyor. "Bu milliyetçilik gibi var olan fenomenlerden yararlanmak ve sonrasında bunları sınırlardaki insanları manipüle etmek için kullanmakla ilgili bir şey. Bu kadar verinin onlarla istediklerini yapabilecek bir avuç dolusu uluslararası plütokratın ellerinde bulunması kesinlikle endişe verici.

"Bizler bir enformasyon savaşındayız ve milyarderler daha sonrasında hükümetin merkezinde çalışmak için kullanılacak bu şirketleri satın alıyorlar. Bu oldukça endişe verici bir durum."

Cambridge Analytica'nın 2013 yılında Trinidad'da gerçekleştirdiği bir proje, hikayedeki tüm unsurları biraraya getiriyor. Aynı Robert Mercer'in SCL'nin patronu Alexander Nix ile bir şirket alımıyla ilgili görüşmelere başladığı gibi, SCL Trinidad ve Tobago'daki bir dizi devlet bakanı tarafından tutulmuştu. Şirket, dönemin hükümet partisi için bir mikro hedefleme programı geliştirmeye girişti. Ve AggregateIQ – Ayrılık Oyu için Brexit'e dahil olan aynı firma, bu hedefleme programını oluşturmak için tutuldu.

“Standart SCL/CA yöntemi sizin iktidar partisinden bir hükümet sözleşmesi edinmektir. Ve bu politik iş için ödeme yapar. Dolayısıyla bu sıklıkla bir bakanı yeniden seçtirmek için sadece bir örtü olan saçma bir sağlık projesidir. Fakat bu olguda, hükümetimiz Trinidad'ın ulusal güvenlik konseyiyle temas halindeydi.”

Güvenlik işi bir politik işin ödülü olacaktı. Observer tarafından görülen belgeler bunun vatandaşların tarama geçmişlerini toptan biçimde elde etme, telefon konuşmalarını kaydetme ve ulusal bir polis veri tabanı oluşturmak için kaydedilmiş ses verisine doğal dil işleme uygulama, her bir vatandaşın suç işleme eğilimine dair skorlar oluşturmaya yönelik bir teklif olduğunu göstermektedir.

“Bakana verilen plan *Azınlık Raporuydu*. Bu suç öncesiydi. Ve **Cambridge Analytica'nın şu anda Pentagon'un içinde çalıştığı gerçeği, bence kesinlikle korkutucu,**” diyor David.

Bu belgeler, Trump yönetiminin önemli ve rapor edilmemiş bir yönüne ışık tutuyor. Trump'ın başta güç kazanmasına yardım eden şirket, şimdi Pentagon ve ABD dışişleri bakanlığında sözleşmelere layık görülmüştür. Şirketin eski başkan yardımcısı Steve Bannon şimdi Beyaz Saray'da oturuyor. Bu durumun ayrıca "askeri ve yurt güvenliği çalışması" konusunda yapılan tartışmalar için de geçerli olacağı bildirilmiştir.

ABD'de hükümet, bireyler üzerinden hangi verilerin toplanabileceği konusunda sıkı kanunlara tabidir. Fakat özel şirketler için böyle bir durum geçerli değildir. Bunda otoriter bir gözetim devletinin muhteme başlangıcını görmek mantıksız mı?

Kurumsal çıkarları yönetimin kalbine getiren bir devlet. Belgeler, Cambridge Analytica'nın Rupert Murdoch'un da aralarında bulunduğu birçok sağcı milyarder ile bağlantılı olduğunu ortaya koyuyor. Bir notta, Cambridge Analytica'nın bir gazeteci ile Murdoch'un Wall Street Journal'ına bir makale yerleştirmeye çalıştığı yazıyor: “RM Robert Thomson News Corp ofisinden Jamie McCauley ile bağlantı kurdu,” diyor.

Bu durum, Sophie Schmidt, Cambridge Analytica ve Palantir'i içeren hikayeyi tekrar düşünmemi sağlıyor. Hikaye bir ayrıntıyı mı anlatıyor yoksa devam eden bir başka şeyin ipucu mu? Cambridge Analytica ve Palantir, bu makalede herhangi bir ilişkileri olup olmadığı konusunda yorum yapmayı reddetti. Ancak tanıklar ve e-postalar, 2013 yılında Cambridge Analytica ve Palantir arasındaki görüşmelerin gerçekleştiğini doğrulamakta. Aralarında bir çalışma ilişkisi olasılığı en azından tartışılmıştır.

Observer tarafından görülen diğer belgeler, en azından bir kıdemli Palantir çalışanın, Trinidad projesi ve daha sonra ABD'deki siyasi işlerle ilgili olarak Cambridge Analytica ile istişarede bulunduğunu doğrulamaktadır. Ama o zamanlar bana söylendiği kadarıyla, Palantir daha resmi bir düzenleme için bunun çok fazla bir itibari bir risk olduğuna karar verdi. Bunun olumlu bir yanı yoktu. Palantir, İngiltere ve ABD vatandaşları için GCHQ ve NSA için olduğu gibi diğer birçok ülke için geniş veri kümelerini yönetme konusunda güvenilen bir şirkettir.

Şimdi ise ikisi de ideolojik olarak paralellik gösteren milyarderlerin mülkiyetindedir: Robert Mercer ve Peter Thiel. Trump kampanyası Thiel'in veriyile kendisine yardım ettiğini söylemiştir. Sonradan Cambridge Analytica'da yer alan Steve Bannon liderliğindeki bir kampanya.

Trinidad projesinin ayrıntıları, AgregateIQ'ya dair gizemin kilidini nihayet açtı. Trinidad, SCL'nin Mercer tarafından satın alınmasından firmanın mikro hedefleme için büyük veri kullandığı ilk projesi oldu. Mercer'in benimsediği model buydu. Ve bu durum tüm oyuncuları bir araya getirdi: Cambridge psikoloğu Aleksandr Kogan, AgregateIQ, Chris Wylie ve bu hikayede rol oynayacak diğer iki birey: daha önce Lib Dems'te çalışmış olan bir odak grubu uzmanı olan Mark Gettleson ve Thomas Borwick, Victoria Borwick'in oğlu, Kensington için Muhafazakar MP.

Mercer ve Leave.EU'yu birbirine bağlayan yazım Şubat ayında yayınlandığında, hiç kimse buna Brexit için kampanya stratejisti eski Tory danışmanı Dominic Cummings'den daha fazla üzülmemiştir. Kendisi kızgın bir Twitter tiradı başlattı. Parça "hatalar doluydu ve kendisi dezenformasyonu yayıyordu" "CA'nın Brexit referandumundaki rolü ~% 0'dı".

Bir hafta sonra Observer, AgregateIQ'nun Cambridge Analytica ile olası bağlantısını ortaya koydu. Cummings'in Twitter yayını sessizleşti. Mesajlarımı veya e-postalarımı geri dönüş yapmadı.

Dominic Cummings'e göre bunun en talihsiz yönü inandırıcı olmamasıdır. Google arama ve keşfetme üzerine 2015 sonu ve 2016 başı gibi bir tarih filtresi koyarak "AgregateIQ" için herhangi bir Google sonucu olmadığı görmek yalnızca dakikalar içinde yapılabilecek bir iş. Basında şirketle ilgili herhangi bir haber yok. Rastgele yorum yok. Dominic Cummings'i alternatif gerçek olduğu görülen bir halin içinde yakaladım.

Ancak asıl gerçek olan, her ikisinde daha önce SCL ve Cambridge Analytica danışmanları olan Gettleson ve Borwick'in Brexit Oyu ekibinin çekirdek üyeleri olmalarıdır. Her ne kadar SCL/Analytica için yapmış oldukları daha önceki işlerini "Antigua ve Trinidad'ta mikro hedefleme" ve "çeşitli PAC'lar, Senato ve Hükümet kampanyaları için doğrudan iletişim" olarak tanımlasalar da, her ikisi de Seçim Komisyonu tarafından düzenlenen resmi Brexit Oyu belgelerinde yer almaktadırlar."

Borwick, ekibin herhangi bir üyesi değildi. Kendisi Brexit'in Oyu'nun baş teknoloji yetkilisiydi.

Bu hikaye, karmaşık bir bağlantılar ağı içerebilir, ancak hepsi Cambridge Analytica'ya geri dönmektedir. Hepsisi Mercer'a geri dönmektedir. Çünkü bağlantılar belli olmalıydı. David bana, "AgregateIQ Mercers'e ait olmayabilir ama dünyasında var" dedi. "Sözleşmelerinin neredeyse tamamı Cambridge Analytica veya Mercer'dan geldi. Onlar olmadan var olmazlardı. Referandumun devam ettiği bütün zaman boyunca, [Ted] Cruz kampanyasında her gün Mercer ve Cambridge Analytica ile çalışıyorlardı. AgregateIQ, Cambridge Analytica'nın veritabanı platformlarını kurdu ve çalıştırdı."

Cummings, modellemesini kimin yaptığını söylemiyor. Ancak Seçim Komisyonu'na gönderilen faturalar, Advanced Skills Institute adlı bir şirkete yapılan ödemeleri gösteriyor. Bunun önemini göstermem haftaları alır çünkü şirket genellikle Cambridge Analytica ile çalışmaya giden ve tersinin de geçerli olduğu bir veri bilimcileri ekibine sahip bir şirket olan ASI Data Science olarak anılmaktadır. İki şirketin birlikte ev sahipliği yaptığı etkinlikler için Cambridge Analytica kişilik modellerini ve sayfalarını sunan ASI veri bilimcilerinin videoları bulunmaktadır. ASI, Observer'a Cambridge Analytica ile herhangi bir resmi ilişkisi olmadığını söylemiştir.

Bu hikaye, kurnaz Dominic Cummings'in Seçim Komisyonu'nun kurallarında bir kaç boşluk bulmasıyla ilgili değil. Fazladan bir milyon sterlin harcamanın bir yolunu bulmakla ilgili değil. Ya da (Observer'ın da keşfettiği gibi), harcama beyanlarında fizikçilerinin 43.000 £'lik maliyetini beyan etmemekle ilgili değil. Bu hikaye, Ayrılık Oyu ve Leave.EU arasında AgregateIQ ve Cambridge Analytica'nın

kullanımında gizli eşgüdüm gibi görünen şeylerle bile ilgili değil. Bu hikaye motive olmuş ABD'li bir milyarderin – Mercer ve baş ideoloğu Bannon – Britanya'ya yüzyıl içindeki en büyük kurumsal değişimi getirmeye nasıl yardım ettiğiyle ilgilidir.

Çünkü Brexit ve Trump'ın birbiriyle nasıl bağlantılı olduğunu anlamak için doğru yer tam da burası. Cambridge Analytica'nın tam ortasından geçen bu ilişkiler, geçmiş yıllara uzanan bir transatlantik ortaklığın sonucudur. Nigel Farage ve Bannon, en azından 2012 yılından beri yakın ilişkiler içinde. Bannon, New York Times'a verdiği demeçte “mevcut kültürel ve politik savaşımızdaki” en son cephe olan Ukip'i desteklemek için 2014 yılında Breitbart haber sitesinin Londra kolunu açtı.

Bir başka eski Cambridge Analytica çalışanı, anonimlik koşuluyla bana İngiltere'nin Bannon'un planlarının her zaman anahtarı olduğunu söyledi. İngiltere, tüm dünya düzenini değiştirme stratejisinin önemli bir parçasıydı.

“Politikayı değiştirmek için öncelikle kültürü değiştirmeniz gerektiğine inanıyor. Ve Britanya bunun anahtarıydı. Britanya'nın liderlik yaptığı yerde Amerika'nın onu takip edeceğini düşünüyordu. Brexit fikri, onun için sembolik açıdan büyük önem taşıyordu.”

İngiliz halkına oyun oynandı. Dominic Cummings, blogunda Brexit'in “kayıtlı seçmenlerin sadece% 1'inden fazlasının oyuyla, yani yaklaşık 600.000 kişiyle” geldiğini yazdı. Küresel %1'in bir üyesinin bu hayati önemdeki %1'lik İngiliz seçmenini etkilemenin bir yolunu bulduğuna inanmak bir zorunluluk değil. Referandum açık bir hedefti ve ABD'li milyarderlerin şanslarını denememeleri için fazlasıyla çekiciydi. Veya Amerikalı milyarderler ve diğer çıkar grupları demeliyim, çünkü İngiltere ile Amerika'yı, Brexit ile Trump'ı birbirine bu denli sıkı bir biçimde bağlayan transatlantik bağlantıları kabul ederek, Rusya'nın da bu bağlantının bir yerlerine sarılmış olduğunu kabul etmeliyiz.

Geçen ay boyunca İngiliz sağı, Trump yönetimi ve Avrupa sağı arasındaki bağlantıları yazdım. Ve bu bağlantılar çeşitli yönlerden Rusya'ya doğru ilerliyor. Nigel Farage ve Donald Trump ve Cambridge Analytica arasında.

Observer'a gösterilen ve SCL ve Cambridge Analytica'nın çalıştığı dünyanın birçok yerini gösteren bir harita, Rusya, Litvanya, Letonya, Ukrayna, İran ve Moldova'yı da kapsıyor. Birden fazla Cambridge Analytica kaynağı, ülkeye yapılan geziler, Rusya devlet kuruluşlarının yöneticileri ile yapılan toplantılar ve SCL çalışanları tarafından Rus varlıkları için çalışılmasına yapılan referanslar da dahil olmak üzere Rusya ile olan diğer bağlantıları ortaya koymuştur.

Londra Kraliyet Koleji'nden Martin Moore, seçimlerin otoriter devletler için yeni moda bir araç olduğunu belirtti. “Türkiye'de Erdoğan'a bak. Theresa May'in yaptığı şey bir şekilde oldukça anti-demokratiktir. Bu, kendi gücünü kasıtlı olarak artırmakla ilgilidir. Bu durum, iki taraf arasındaki bir politika savaşıyla ilgili değil.”

Bu 2017'nin İngiltere'si. Gittikçe “yönetilen” demokrasiye benzeyen bir Britanya. Bir ABD milyarder tarafından ödenmiş. Askeri tarzda teknoloji kullanma. Facebook tarafından yapılan teslimat. Ve bizim tarafımızdan mümkün kılındı. Bu referandum sonuçlarının ayakta kalmasına izin verirsek, ona üstü kapalı biçimde onay vermiş oluruz. Bu bir AB'de Kal veya Ayrıl meselesi değil. Bu durum parti siyasetinin çok ötesine gidiyor. Bu, cesur, yeni ve antidemokratik bir dünyaya atılan ilk adımla ilgilidir.